

Dosarul nr. 2ra-2194/19

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani (jud. : L. Pruteanu )

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. : Gr. Dașchevici, A. Panov, L. Bulgac )

## DECIZIE

18 decembrie 2019

mun. Chișinău

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ lărgit  
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul  
judecătorii

Maria Ghervas  
Iurie Bejenaru  
Nina Vascan  
Victor Burduh  
Dumitru Mardari

examinând recursul declarat de către Asociația de Economii și Împrumut  
”Colicăuți” (în proces de lichidare benevolă),

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea pe Acțiuni  
”Corporația de Finanțare Rurală” împotriva Asociației de Economii și Împrumut  
”Colicăuți”, intervenienți accesorii Bostan Alexandru, Agachii Ion, Gangura Ion,  
Cicanci Galina, Ceban Oleg, Iașan Valeriu, Mitioglu Pavel, Șamatailo Sandu cu privire  
la încasarea datoriei și constatarea nulității absolute a contractului de cesiune a  
creanțelor,

împotriva deciziei din 9 iulie 2019 a Curții de Apel Bălți, prin care s-a admis  
apelul declarat de Societatea pe Acțiuni ”Corporația de Finanțare Rurală” și cererea de  
alăturare la apel depusă de Gangura Ion, s-a casat integral hotărârea din 20 septembrie  
2018 a Judecătoriei Edineț, sediul Briceni și s-a emis o nouă hotărâre,

c o n s t a t ă :

La 15 martie 2014, Societatea pe Acțiuni ”Corporația de Finanțare Rurală” a  
depus cerere de chemare în judecată împotriva Asociației de Economii și Împrumut  
”Colicăuți” cu privire la încasarea datoriei.

În motivarea acțiunii, Societatea pe Acțiuni ”Corporația de Finanțare Rurală” a  
menționat că în temeiul contractului de împrumut nr.010/TL/178/2008 din 16 aprilie  
2008 cu termenul final de rambursare – 20 aprilie 2011 și contractului de împrumut nr.  
011/TL/178/2008 din 19 iunie 2008, cu termenul final de rambursare – 01 iulie 2011, a  
acordat pârâului două împrumuturi în sumă de 2 217 000 lei, pentru a fi reîmprumutați  
membrilor asociației.

De asemenea, a specificat că pentru utilizarea sumelor primite conform  
contractelor de împrumut, pârâul s-a obligat la plata dobânzii în mărime de 21%

anual, iar pentru sumele restante ale împrumutului, pârâtul s-a obligat la plata dobânzii de întârziere în mărimea dublei dobânzi stabilite de contract – 42% anual.

Totodată, pentru neplata în termen a dobânzii calculate, pârâtul s-a obligat la plata penalității în mărime de 0,2% pentru fiecare zi de întârziere a plății dobânzii.

La fel, reclamantul a invocat că în temeiul contractului de împrumut nr. 029/TS/178/2010 din 14 aprilie 2010, i-a acordat pârâtului un împrumut în sumă de 274 000 lei cu termenul final de rambursare – 15 aprilie 2011.

Pentru utilizarea sumelor primite conform contractelor de împrumut, pârâtul s-a obligat la plata dobânzii în mărime de 15% anual.

Pentru sumele restante ale împrumutului, pârâtul s-a obligat la plata dobânzii de întârziere în mărimea dublei dobânzi stabilite de contract – 25% anual, iar pentru neplata în termen a dobânzii calculate, pârâtul s-a obligat la plata penalității de 0,1% pentru fiecare zi de întârziere.

Societatea pe Acțiuni ”Corporația de Finanțare Rurală” a menționat că pârâtul nu și-a onorat obligațiile contractuale, astfel datoria totală la contractele de împrumut a constituit suma de 612 558,4 lei, dintre care împrumut restant în sumă de 273 203,8 lei, dobânda de întârziere în sumă de 309 541 de lei și penalitate în sumă de 29 813,6 lei.

La 29 ianuarie 2015, Societatea pe Acțiuni ”Corporația de Finanțare Rurală” a depus cerere de concretizare a acțiunii (f.d. 85-88 Vol. I).

În motivarea cererii de concretizare, Societatea pe Acțiuni ”Corporația de Finanțare Rurală” a menționat că în temeiul contractelor de împrumut nr. 011/TL/178/2008 din 19 iunie 2008, nr. 013/TL/178/2009 din 21 februarie 2009 și nr. 029/TS/178/2010 din 14 aprilie 2010, a acordat pârâtului 3 împrumuturi în sumă totală de 5 054 000 lei, cu scadența la 01 iulie 2011, 25 februarie 2012 și respectiv 15 aprilie 2011.

Pentru utilizarea împrumuturilor acordate, pârâtul s-a obligat să achite dobânda contractuală de 21% anual (conform pct. 2.4.1 din contractul de împrumut nr. 011/TL/178/2008), 24,5% anual (conform pct. 2.3.1 din contractul de împrumut nr. 013/TL/178/2009) și 15% anual (conform pct. 6.1. din contractul de împrumut nr. 029/TS/178/2010).

Societatea pe Acțiuni ”Corporația de Finanțare Rurală” a invocat că pârâtul nu a executat corespunzător obligațiile asumate privind rambursarea împrumuturilor și plata dobânzilor aferente în termenele stabilite prin contractele de împrumut și astfel prin reclamația din 24 martie 2014, pârâtul a fost somat referitor la achitarea datoriilor contractuale până la data de 03 aprilie 2014, însă ultimul nu s-a conformat revendicărilor și nici nu a comunicat motivele ignorării reclamației.

De asemenea, Societatea pe Acțiuni ”Corporația de Finanțare Rurală” a menționat că prin referința depusă, pârâtul a invocat că pretențiile înaintate ce rezultă din contractele de împrumut, au fost stinse la data de 21 februarie 2011, odată cu încheierea contractului de cesiune a creanțelor nr. 178/2011 încheiat între Societatea pe Acțiuni ”Corporația de Finanțare Rurală” și Asociației de Economii și Împrumut ”Colicăuți”, prin care ultima a transmis în contul datoriei sale către cesionar (Societatea pe Acțiuni ”Corporația de Finanțare Rurală”), dreptul de a cere și primi de la 118 de persoane sumele datoriilor acestora de către Asociația de Economii și

Împrumut ”Colicăuți” existente la data semnării contractului, iar în total în sumă de 3 248 208,10 lei.

Reclamantul a specificat că contractul de cesiune a creanței a fost încheiat fără intenția de a produce efecte juridice, motiv pentru care acesta urmează a fi constatată nulitatea absolută a acestuia în temeiul art. 221 alin. (1) din Codul civil (în redacția de până la 01 martie 2019).

Or, Societatea pe Acțiuni ”Corporația de Finanțare Rurală” după încheierea contractului de cesiune a creanței, nu a întreprins nici o acțiune în vederea valorificării creanțelor cesionate.

A solicitat Societatea pe Acțiuni ”Corporația de Finanțare Rurală” constatarea nulității contractului de cesiune a creanțelor nr. 178/2011 din 21 februarie 2001 încheiat cu Asociația de Economii și Împrumut ”Colicăuți” și încasarea datoriei contractuale în sumă de 1 213 764,66 de lei, formată din împrumut restant în sumă de 1 183 204 lei și dobânda restantă pe contractele de împrumut în sumă de 30 560,86 de lei.

La 10 decembrie 2015, Societatea pe Acțiuni ”Corporația de Finanțare Rurală” a depus cerere, prin care a solicitat atragerea în proces în calitate de intervenienți accesorii de partea reclamantului pe Gangura Ion și Bostan Alexandru (f.d. 169-170).

La 23 martie 2016, Societatea pe Acțiuni ”Corporația de Finanțare Rurală” a depus cerere, prin care a solicitat atragerea în proces în calitate de intervenienți accesorii de partea pârâtului pe Agachi Ion și Ceban Oleg (f.d.215-216 Vol. I).

La 16 mai 2016, Societatea pe Acțiuni ”Corporația de Finanțare Rurală” a depus cerere, prin care a solicitat atragerea în proces în calitate de intervenienți accesorii de partea reclamantului pe Cicanci Galina, Mitioglu Pavel, Șamatailo Pavel și Iașan Valeriu (f.d. 69 Vol. II).

Prin încheierea din 05 mai 2016 a Judecătoriei Briceni, s-a admis cererea depusă de Societatea pe Acțiuni ”Corporația de Finanțare Rurală” și s-au atras în proces în calitate de intervenienți accesorii Gangura Ion și Bostan Alexandru (f.d. 102-105 Vol. II).

Prin încheierea din 15 iunie 2016 a Judecătoriei Briceni, s-a admis cererea depusă de Societatea pe Acțiuni ”Corporația de Finanțare Rurală” și s-au atras în proces în calitate de intervenienți accesorii Agachi Ion și Ceban Oleg (f.d. 115-117 Vol. II).

Prin hotărârea din 20 septembrie 2018 a Judecătoriei Edineț, sediul Briceni, s-a respins cererea de chemare în judecată depusă de Societatea pe Acțiuni ”Corporația de Finanțare Rurală” (f.d. 54-78 Vol. III).

La 03 octombrie 2018, Societatea pe Acțiuni ”Corporația de Finanțare Rurală” a depus cerere de apel împotriva hotărârii din 20 septembrie 2018 a Judecătoriei Edineț, sediul Briceni (f.d. 39 Vol. III).

La 26 decembrie 2018, Gangura Ion a depus cerere de alăturare la apelul declarat de Societatea pe Acțiuni ”Corporația de Finanțare Rurală”, prin care a solicitat să fie admis, cu casarea hotărârii instanței de fond și emiterea unei noi hotărâri, prin care acțiunea să fie admisă (f.d. 91-96 Vol. III).

Prin decizia din 9 iulie 2019 a Curții de Apel Bălți, s-a admis apelul declarat de Societatea pe Acțiuni ”Corporația de Finanțare Rurală” și cererea de alăturare la apel

depusă de Gangura Ion, s-a casat integral hotărârea din 20 septembrie 2018 a Judecătoriei Edineț, sediul Briceni și s-a emis o nouă hotărâre, prin care:

S-a admis cererea de chemare în judecată depusă de Societatea pe Acțiuni "Corporația de Finanțare Rurală".

S-a încasat de la Asociația de Economii și Împrumut "Colicăuți" în beneficiul Societății pe Acțiuni "Corporația de Finanțare Rurală" suma totală de 1 213 764,66 de lei cu titlu de datorii contractuale.

S-a constatat nulitatea absolută a contractului de cesiune a creanțelor nr. 178/2011 din 21 februarie 2011 încheiat între Asociația de Economii și Împrumut "Colicăuți" și Societatea pe Acțiuni "Corporația de Finanțare Rurală".

S-a încasat de la Asociația de Economii și Împrumut "Colicăuți" în beneficiul Societății pe Acțiuni "Corporația de Finanțare Rurală" suma de 38 122,94 de lei cu titlu de taxă de stat achitată în prima instanță și suma de 27 384,71 de lei cu titlu de taxă de stat achitată în instanța de apel.

La 30 septembrie 2019, Asociația de Economii și Împrumut "Colicăuți" (în proces de lichidare benevolă) a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel cu menținerea hotărârii primei instanțe.

Recurentul Asociația de Economii și Împrumut "Colicăuți" (în proces de lichidare benevolă), în motivarea recursului a invocat că instanța de apel a aplicat eronat normele de drept material și procedural.

De asemenea, recurentul a menționat că pretențiile înaintate în temeiul contractelor de împrumut invocate în cererea de chemare în judecată au fost stinse la data de 21 februarie 2011, în momentul semnării contractului de cesiune a creanțelor între Societatea pe Acțiuni "Corporația de Finanțare Rurală" și Asociația de Economii și Împrumut "Colicăuți".

Astfel odată ce părțile și-au asumat obligațiunile corespunzătoare în baza contractului de cesiune a creanțelor, calculul dobânzilor contractuale urma să fie sistat, iar calculul penalităților încetat, aspecte ce au fost ignorate de instanța de apel.

La fel, recurentul a specificat că instanța de apel a aplicat prevederile art. 221 alin. (1) din Codul civil (în redacția de până la 01 martie 2019) drept temei legal al constatării nulității actului juridic.

Or, Codul civil stabilește expres actele juridice care pot fi lovite de nulitate absolută.

Astfel a reiterat recurentul că făcând abstracție de la tardivitatea acțiunii înaintate referitor la declararea nulității contractului de cesiune a creanței, instanța de apel a dat dovadă de lipsă de loialitate, iar cerințele Societății pe Acțiuni "Corporația de Finanțare Rurală" privind declararea nulității actului juridic menționat și acceptate de instanța de apel, urmează a fi considerate ca fiind ilegale și neîntemeiate.

Mai mult ca atât, recurentul a specificat că Societatea pe Acțiuni "Corporația de Finanțare Rurală" a motivat că actul juridic contestat a fost încheiat fără intenția de a produce efecte juridice (actul juridic fiind fictiv) fiind lovit de nulitate absolută, însă nu a demonstrat că lipsește unul din elementele definiției ale acestuia, prevăzute de art. 195 – intenția de a da naștere, modifica sau stinge drepturi și obligații civile și anume manifestarea de voință.

Contrar celor invocate în cererea de chemare în judecată, contractul de cesiune a creanțelor a fost valabil, perfectat în formă scrisă prevăzută de legislația în vigoare, părțile contractante și-au exprimat consimțământul neviciat și voința de a produce efecte juridice, fiind aplicate semnăturile persoanelor împuternicite a părților contractante, cu executarea drepturilor și obligațiilor contractuale.

La 28 noiembrie 2019, Societatea pe Acțiuni ”Corporația de Finanțare Rurală” a depus referință la recursul declarat de Asociația de Economii și Împrumut ”Colicăuți”, prin care a solicitat să fie considerată ca inadmisibilă.

La 17 decembrie 2019, Societatea pe Acțiuni ”Corporația de Finanțare Rurală” a depus referință suplimentară invocând că, recursul Asociației de Economii și Împrumut ”Colicăuți”, este unul formal.

Faptul că instanța de apel nu s-a expus asupra argumentului privind tardivitatea acțiunii nu constituie o încălcare a drepturilor recurentului, deoarece conform art. 217 alin.(3) din Codul civil (în redacția de până la 01 martie 2019) acțiunea în constatarea nulității absolute este imprescriptibilă. A pledat pentru respingerea recursului.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Cu referire la termenul de declarare a recursului, instanța de recurs menționează că, Curtea de Apel Bălți a emis dispozitivul deciziei la 9 iulie 2019, iar la 5 august 2019, recurentul a recepționat decizia motivată a instanței de apel, fapt confirmat prin avizul de recepție (f.d. 89 Vol. IV).

Astfel, recursul declarat de Asociația de Economii și Împrumut ”Colicăuți” la 30 septembrie 2019, se consideră depus în termenul prevăzut de lege.

Prin încheierea din 4 decembrie 2019 a Curții Supreme de Justiție, recursul declarat de Asociația de Economii și Împrumut ”Colicăuți” (în proces de lichidare benevolă), a fost considerat admisibil.

În conformitate cu art. 444 din Codul de procedură civilă, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces. Completul din 5 judecători decide asupra oportunității invitării tuturor participanților sau a reprezentanților acestora pentru a se pronunța cu privire la problemele de legalitate invocate în cererea de recurs.

Studiind materialele dosarului în raport cu temeiurile cererii de recurs, Colegiul consideră necesar de a admite recursul din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c) din Codul de procedură civilă, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul, să caseze integral decizia instanței de apel și să trimită cauza spre rejudecare în instanța de apel o singură dată dacă eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

S-a stabilit că la 16 aprilie 2008, între Societatea pe Acțiuni ”Corporația de Finanțare Rurală” și Asociația de Economii și Împrumut ”Colicăuți” a fost încheiat contractul de împrumut nr. 10/TL/178/2008, prin care a fost acordat ultimei un împrumut în sumă de 1 057 000 lei, cu termenul final de rambursare la 20 aprilie 2011.

De asemenea, la 19 iunie 2008, Societatea pe Acțiuni ”Corporația de Finanțare Rurală” a încheiat cu Asociația de Economii și Împrumut ”Colicăuți” un alt contract de împrumut nr. 011/TL/178/2008, prin care a acordat ultimei suma de 1 160 000 lei, cu termenul de rambursare la 01 iulie 2017.

Ulterior, la 14 aprilie 2010, în temeiul contractului de împrumut nr. 29/TS/2010/178, Societatea pe Acțiuni "Corporația de Finanțare Rurală" a acordat Asociației de Economii și Împrumut "Colicăuți" un împrumut în sumă de 274 000 lei, cu termenul de rambursare la 15 aprilie 2011.

La fel, Colegiul reține că, Asociația de Economii și Împrumut "Colicăuți" nu a executat obligațiile contractuale prevăzute de contractele de credit, motiv pentru care Societatea pe Acțiuni "Corporația de Finanțare Rurală" a înaintat o reclamație, prin care a solicitat restituirea datoriei până la data de 03 aprilie 2014.

Totodată, din materialele cauzei rezultă că la 21 februarie 2011, între Asociația de Economii și Împrumut "Colicăuți" și Societatea pe Acțiuni "Corporația de Finanțare Rurală" a fost încheiat contractul de cesiune a creanțelor nr. 178/2011, prin care Asociația de Economii și Împrumut "Colicăuți" a transmis în contul datoriei sale către cesionar (Societatea pe Acțiuni "Corporația de Finanțare Rurală"), dreptul de a cere și primi de la 118 de persoane sumele datoriilor acestora de către Asociația de Economii și Împrumut "Colicăuți" existente la data semnării contractului, iar în total în sumă de 3 248 208,10 lei.

Înaintând prezenta acțiune, Societatea pe Acțiuni "Corporația de Finanțare Rurală" a solicitat constatarea nulității contractului de cesiune a creanțelor nr. 178/2011 din 21 februarie 2001 încheiat cu Asociația de Economii și Împrumut "Colicăuți" și încasarea datoriei contractuale în sumă de 1 213 764,66 de lei, formată din împrumutul restant în sumă de 1 183 204 lei și dobânda restantă pe contractele de împrumut în sumă de 30 560,86 de lei.

Fiind investită cu judecarea cauzei, prima instanță a reținut că prin Raportul de expertiză judiciară din 29 august 2018, s-a constatat că cele 3 semnături la rubrica semnăturile părților din contractul de cesiune a creanțelor, sunt executate de Gangura Ion.

Astfel instanța de fond a concluzionat că acest act constituie, potrivit prevederilor art. 195 din Codul civil, manifestarea de voință îndreptată spre nașterea, modificarea sau stingerea drepturilor și obligațiilor civile.

Respectiv, prima instanță a specificat că pentru a cere nulitatea unui contract pe cale judiciară, nu este suficient de a presupune că contractul este nul. Este necesar de a dovedi aceasta prin probe incontestabile.

În consecință, instanța a concluzionat că reclamantul nu a prezentat probe suficiente care ar dovedi cele invocate în cererea de chemare în judecată și prin urmare nu sunt temeiuri pentru declararea nulității contractului de cesiune a creanțelor.

Examinând cauza, instanța de apel a constatat că după încheierea contractului de cesiune a creanțelor, nici una din părțile contractante nu a efectuat modificările corespunzătoare în propria evidență contabilă.

Deci instanța de apel a ajuns la concluzia că lipsa intenției părților de a produce efecte juridice la încheierea contractului de cesiune din 21 februarie 2011 este demonstrată prin faptul că nici una din părți nu a executat contractul de cesiune, nu a recurs la executarea silită a contractului și nu a efectuat modificările corespunzătoare în evidența contabilă.

În concluzie, instanța de apel a constatat ca fiind drept eronată concluzia instanței de fond referitor la faptul că contractul de cesiune corespunde cerințelor legale.

Astfel instanța de apel a reținut că contractul de cesiune a creanțelor nu corespunde prevederilor art. 195 și art. 99 alin. (2) din Codul civil, astfel fiind întrunit temeiul de nulitate absolută prevăzut la art. 221 alin. (1) din Codul civil, or, intenția declarată a părților de a produce efecte juridice cesiunii de creanță nu a coincis cu intenția reală, manifestată prin adoptarea unei atitudini care denotă inexistența totală a contractului de cesiune pentru părți.

Verificând legalitatea deciziei contestate în raport cu prevederile aplicabile la caz și criticile aduse în cererea de recurs, Colegiul constată că, contrar prevederilor art. 239 și 241 alin. (5) din Codul de procedură civilă, decizia instanței de apel este una nemotivată, iar concluziile instanței de apel sunt expuse într-o formă evazivă, incertă, neavând putere de convingere, fără a fi dată o apreciere cuvenită pretențiilor formulate în prezentul litigiu în raport cu materialul probator și normele de drept ce reglementează acest aspect.

În speță, instanța de recurs atestă că, la examinarea cauzei în instanța de apel, Asociația de Economii și Împrumut "Colicăuți" a depus referință la cererea de apel înaintată de Societatea pe Acțiuni "Corporația de Finanțare Rurală", prin care a invocat expirarea termenului de prescripție pentru înaintarea acțiunii, dat fiind faptul că contractul de cesiune a creanțelor nu se încadrează în categoria de contracte lovite de nulitate absolută, ci de nulitate relativă, iar în acest caz acțiunea s-a prescris.

Deci Asociația de Economii și Împrumut "Colicăuți" a atenționat instanța de apel referitor la expirarea termenului de prescripție pentru invocarea nulității relative a contractului de cesiune a creanțelor, solicitând astfel respingerea acțiunii depusă de Societatea pe Acțiuni "Corporația de Finanțare Rurală" în legătură cu expirarea termenului de prescripție și respectiv depunerea tardivă a acțiunii, or, acțiunea a fost înaintată la data de 15 martie 2014, însă la această dată termenul general de prescripție de 3 ani de la data încheierii contractului de cesiune a creanțelor – 21 februarie 2011 expirase deja (f.d. 142 Vol. III verso).

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție reține că examinând apelul declarat de Societatea pe Acțiuni "Corporația de Finanțare Rurală" și cererea de alăturare la apel depusă de Gangura Ion, instanța de apel a dat răspuns doar la argumentul apelanților cu privire la declararea nulității contractului de cesiune a creanțelor nr. 178/2011 din 21 februarie 2011, încheiat între Societatea pe Acțiuni "Corporația de Finanțare Rurală" și Asociația de Economii și Împrumut "Colicăuți".

Însă, instanța de apel a omis să se expună referitor la termenul de depunere a cererii de chemare în judecată de către Societatea pe Acțiuni "Corporația de Finanțare Rurală" cu privire la declararea nulității contractului de cesiune a creanțelor nr. 178/2011 din 21 februarie 2011.

În acest sens, instanța de apel nu a analizat argumentul invocat în referința depusă de Asociația de Economii și Împrumut "Colicăuți" cu privire la expirarea termenului de prescripție la înaintarea cererii de chemare în judecată de către Societatea pe Acțiuni "Corporația de Finanțare Rurală".

Prin urmare, instanța nu a examinat argumentul respectiv și nici nu s-a expus pe marginea acestuia, or, instanța este obligată să se expună pe marginea tuturor argumentelor invocate de părți prin prisma principiului disponibilității, prevăzut de art. 27 din Codul de procedură civilă.

Prin urmare, atunci când un argument invocat de o parte este decisiv pentru rezultatul procedurii, se impune un răspuns specific și explicit, pentru a răspunde cerințelor procesului echitabil. Motivarea trebuie să evedențieze că, judecătorul a examinat cu adevărat chestiunile esențiale ce i-au fost prezentate.

Instanța are obligația de a răspunde prin motivare la toate argumentele prezentate de părți, întrucât numai prin pronunțarea unei hotărâri motivate poate fi realizat un control public al administrării justiției (hotărârea Hirvisaari c. Finlanda din 27 septembrie 2001), iar abținerea instanței de la furnizarea unui răspuns explicit în privința pretențiilor formulate, constituie o încălcare a art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

Articolul 239 din Codul de procedură civilă, statuează, că hotărârea judecătorească trebuie să fie legală și întemeiată. Instanța își întemeiază hotărârea numai pe circumstanțele constatate nemijlocit de instanță și pe probele cercetate în ședință de judecată.

Astfel instanța de apel trebuie să expună în decizie toate criticile invocate atât de apelant cât și de intimat, având obligația de se pronunța asupra fiecărui motiv, pentru a da posibilitate instanței de recurs să exercite controlul judiciar.

Conform art. 271 din Codul civil (în redacția de până la 01 martie 2019), acțiunea privind apărarea dreptului încălcat se respinge în temeiul expirării termenului de prescripție extinctivă numai la cererea persoanei în a cărei favoare a curs prescripția, depusă pînă la încheierea dezbaterilor în fond. În apel sau în recurs, prescripția poate fi opusă de îndreptățit numai în cazul în care instanța se pronunță asupra fondului.

Din norma de drept menționată, rezultă că persoana, în a cărei favoare a curs termenul de prescripție, este în drept să înainteze o astfel de cerere la o stadiu mai evoluată, adică în apel.

Conform art. 272 alin. (1) din Codul civil termenul (în redacția de până la 01 martie 2019) termenul de prescripție extinctivă începe să curgă de la data nașterii dreptului la acțiune. Dreptul la acțiune se naște la data când persoana a aflat sau trebuia să afle despre încălcarea dreptului.

În acest sens, Colegiul menționează că instanța de apel nu s-a expus în decizia recurată referitor la începutul curgerii termenului de prescripție invocat de Asociația de Economii și Împrumut "Colicăuți" prin referința depusă, ceea ce constituie o încălcare a art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

În conformitate cu art. 432 alin. (4) din Codul de procedură civilă, săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Astfel Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul declarat de Asociația de Economii și Împrumut "Colicăuți", de a casa decizia instanței de apel cu trimiterea cauzei la rejudecare într-un alt complet de judecată, or eroarea nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

La rejudecarea cauzei, instanța de apel urmează să țină cont de cele menționate și, reexaminând cauza, să emită o hotărâre legală și întemeiată.

În conformitate cu art. 445 alin.(1) lit. c) din Codul de procedură civilă, Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se admite recursul declarat de către Asociația de Economii și Împrumut ”Colicăuți” (în proces de lichidare benevolă).

Se casează integral decizia din 9 iulie 2019 a Curții de Apel Bălți, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea pe Acțiuni ”Corporația de Finanțare Rurală” împotriva Asociației de Economii și Împrumut ”Colicăuți”, intervenienți accesorii Bostan Alexandru, Agachii Ion, Gangura Ion, Cicanci Galina, Ceban Oleg, Iașan Valeriu, Mitioglu Pavel, Șamatailo Sandu cu privire la încasarea datoriei și constatarea nulității absolute a contractului de cesiune a creanțelor, cu trimiterea cauzei spre rejudecare la Curtea de Apel Bălți, în alt complet de judecată.

Decizia nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței, judecătorul

Maria Ghervas

judecătorii

Iurie Bejenaru

Nina Vascan

Victor Burduh

Dumitru Mardari